

Национальная академия наук Азербайджана

Институт философии (Азербайджан)

ГВУЗ «Ужгородский национальный университет» (Украина)

Дрогобычский государственный педагогический университет

имени Ивана Франко (Украина)

Національна академія наук Азербайджана

Інститут філософії (Азербайджан)

ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Україна)

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (Україна)

ФУНДАМЕНТАЛЬНЫЕ И ПРИКЛАДНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ: СОВРЕМЕННЫЕ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЕ РЕШЕНИЯ И ПОДХОДЫ

**Сборник материалов I-й Международной
научно-практической конференции**

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ: СУЧАСНІ НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ РІШЕННЯ ТА ПІДХОДИ

**Збірник матеріалів I-ї Міжнародної
науково-практичної конференції**

**Баку – Ужгород – Дрогобыч
Посвіт, 2016**

**Баку – Ужгород – Дрогобич
Посвіт, 2016**

ЗМІСТ

Мамедзаде И. Международное сотрудничество, философия и развитие	4
---	---

БІОЛОГІЧНІ ТА ХІМІЧНІ НАУКИ

Гелетей М., Садигов Р. Короткі дані щодо видового різноманіття личинок вторинноводних комах в річці Коритиці	6
Граматюк А., Спринь О. Актуальні питання діагностики та лікування дітей-аутистів	7
Зайцева І. Аналіз видового складу та оцінка стану зелених насаджень вулиці Калинової м. Дніпро	9
Ніколайчук Ю., Бурій О. Определение температуры возгорания неокисленных углей различных типов	11

ЕКОЛОГІЯ ТА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Вишняков К., Бублієнко Н. Екологічні проблеми Азовського моря	13
Іванченко О. Відповідність асортименту деревних рослин парку ім. В. Дубиніна м. Дніпро абіотичним та антропогенним чинникам	15
Слободян Л. Перспективи фітомеліорації дегазованих територій Дрогобицько-Бориславського урбопромислового комплексу	17

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

Заглинська Л. Подолання бідності як стратегічна мета соціальної політики держави	19
Замараєв А. Категорія «людський потенціал» в контексті суспільного розвитку та європейської інтеграції	21
Зубчик О. Хронополітика: методологічні аспекти політики держави у контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів	23
Кірсьєв Д. Інформаційна економіка як фактор європейської інтеграції України	25
Ляшенко В. Стратегічні напрями антикризового управління регіональними соціально-економічними системами	27
Сойма С. Інвестиційна привабливість Закарпатської області	29

ІСТОРИЧНІ ТА ЮРИДИЧНІ НАУКИ

Баскакова А. Особливості позиціонування грецької діаспори щодо агресії Російської Федерації проти України, анексії Криму та подій на Сході української держави	31
Галик В. Як дрогобичани увічнювали пам'ять Івана Франка упродовж 20 – 90-х років ХХ ст. (До 160-річчя від дня народження та 100-річчя з дня пам'яті Івана Франка)	33
Гриченко Г. Погляди Михайла Драгоманова на формування білоруської національної ідеї	35
Драган В. Тема соціально-економічного становлення Борислава у творчій спадщині Стефана Ковалівки: загальний аспект	37
Ільницький В. Підбір і навчання кадрів у ВО 4 «Говерля»	39
Кичак О. Феномен закарпатського заробітчанства початку ХХІ ст.	41
Кривошина Б. Україна в роки Першої світової війни в діаспорній історіографії	43
Мельничок Ю. Перший командир ВО 5 «Маківка» – Іван Белейович «Давидчук»	45
Слободиська О. Захист інтелектуальної власності в Росії на початку ХХ ст.	47
Торопцева А. Розвиток україно-французьких двосторонніх взаємовідносин у 1917-1918 рр. за мемуарами Шарля Дюброя	49
Шкода Н., Галкіна Ю. Виникнення єдиновірської згоди у старообрядницькому русі Південної України у ХVІІІ ст.	51

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

Мустафаєв А. Современное искусство, архитектура, кинематография и кухня Азербайджана	54
Махмудов М. Развитие культуры Азербайджана в ХХІ веке	56
Гаджиев Р. Национальная культура в контексте воздействий глобализма	58
Авшарова И. «Культ оленя» в верованиях племен Азербайджана в эпоху энеолита и бронзы	60
Исмаилова Г. Пространство культуры в жизни человека	62
Кулиев А. Некоторые методологические аспекты продюсирования в Азербайджане	65
Мамедзаде Ф. Культура и человек в современном мире	67

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Гнатів Г. Елементи дослідження віолончельного мистецтва України у ХХІ столітті	69
Гнатів З. Праксеологічний підхід до використання народної творчості в музично-педагогічній діяльності	70
Головченко М., Гапанович Вл. Альтернативний цирк «RAW ART»	71
Денисюк І. Феномен імпровізаційності у практиці сучасного музикування	72
Дудик Р. Виховання творчої уяви	74
Душний А. Постать Віктора Голубничого в контексті Львівської баянної школи	76
Коверза О. Історіографія дослідження джазового мистецтва (джерелознавчий аспект)	77
Кравченко В. Репертуар баяніста-акордеоніста як складова навчального процесу ДМШ	80
Кузьменко Г. Дизайн в контексті підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва до самостійної професійної діяльності	82
Олексів Г. «Ніч на полонині» Ярослава Олексія: інструментальні прийоми та музична мова	85
Олексів Я. Необарокова стильова тенденція баянних партит у творчості українських композиторів (на прикладі «Партита-піколо» Юрія Шамо)	87
Олексюк А. Провідні регіональні школи народно-інструментального мистецтва України у ХХІ столітті	89
Пахалович Є. Точний аналіз у сучасному жонглюванні	91
Письменна О. Музична мова камерно-вокальних творів Михайла Вериківського (цикл «Образ коханої» на вірші П. Грабовського)	92
Погребняк М. Естетичні ідеї Мерса Каннінгема як підґрунтя естетики постмодерного танцю	95
Стефіна Н. Ретроспективний погляд на сутність музичного фольклору – невід'ємної складової національного виховання нових поколінь	98
Strenacikova M. (jr.). Piano class attitude questionnaire	101
Strenacikova M. (sr.). Research on reaction to music through drawing and movement	105
Ужвенок Н. Створення європейської школи мистецтва пантоміми на початку ХХ століття	107
Чорний Ю., Капаци І. Еволюція поглядів на проблему інтерпретації	109
Чорний Ю., Кухар Г. Специфіка тематизму 24 Капрису для скрипки соло Н. Паганіні	111
Шариков Д. Неокласична хореографія Антоні Тюдора США у ХХ столітті	112
Юзюк Н. Діяльність педагогічної секції Союзу Українських Професійних Музик у Львові (1934-1939)	113
Юнанова Л. Творчість Київського музико-хору	116

ПЕДАГОГІКА

Белова Ю. Інтеграція технічних знань – шлях до удосконалення проєктувальної підготовки інженера	117
Борисов В. Провайдинг інновацій в системі післядипломної педагогічної освіти	119

Рекомендовано Ученым советом
Национальной Академии Наук Азербайджана
(протокол № 10 от 20 октября 2016 года)

УДК 001.89(477+479.24)(08):005.745

ББК 94.3

Ф 94

Ф 94 **Фундаментальные и прикладные исследования: современные научно-практические решения и подходы: сборник материалов I-й Международной научно-практической конференции** / [редакторы-составители А. Душный, М. Махмудов, В. Ильницкий, И. Зимомря]. – Баку – Ужгород – Дрогобыч : Посвіт, 2016. – 372 с.

ISBN 978-617-7401-47-5

В сборнике опубликованы статьи участников I-й международной научно-практической конференции «Фундаментальные и прикладные исследования: современные научно-практические решения и подходы». В материалах раскрываются вопросы философии, педагогики, психологии, истории, искусствоведения, языкознания и литературоведения, физической культуры и спорта, биологии, экологии и охраны окружающей среды, туризмоведения, краеведения.

Издание адресовано научным работникам, преподавателям и студентам высших учебных заведений.

УДК 001.89(477+479.24)(08):005.745

ББК 94.3

Редакционная коллегия:

Душный А.И. – кандидат педагогических наук, доцент, член-корреспондент Международной академии наук педагогического образования (Украина);
Жигайло О.О. – кандидат психологических наук, доцент (Украина);
Зимомря И.Н. – доктор филологических наук, профессор (Украина);
Ильницкий В.И. – доктор исторических наук, доцент (Украина);
Мамедзаде И. – доктор философских наук, профессор ИФ НАН (Азербайджан);
Махмудов М. – доктор философии, ведущий научный сотрудник ИФ НАН (Азербайджан);
Медведь Ю.Э. – доктор искусствоведения, профессор (Украина);
Мустафаев А. – доктор философских наук, профессор ИФ НАН (Азербайджан);
Пагута М.В. – кандидат педагогических наук, доцент (Украина);
Тагиев А. – главный научный сотрудник ИФ НАН (Азербайджан).

Рецензенты:

Скотна Н.В. – доктор философских наук, профессор, ректор Дрогобычского государственного педагогического университета имени Ивана Франко (Украина).

Буниятзаде Т. – академик, действительный член Национальной Академии Наук Азербайджана.

© Национальная Академия Наук Азербайджана, 2016

© Дрогобычский государственный педагогический университет имени Ивана Франко, 2016

© Душный А., Махмудов М.,

Ильницкий В., Зимомря И., 2016

© Посвіт, 2016

ISBN 978-617-7401-47-5

Рекомендовано Вченою радою
Національної Академії Наук Азербайджану
(Протокол № 10 від 20 жовтня 2016 року)

УДК 001.89(477+479.24)(08):005.745

ББК 94.3

Ф 94

Ф 94 **Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення і підходи: збірник матеріалів I-ї Міжнародної науково-практичної конференції** / [редактори-упорядники А. Душний, М. Махмудов, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Баку – Ужгород – Дрогоби́ч : Посвіт, 2016. – 372 с.

ISBN 978-617-7401-47-5

У збірнику опубліковані статті учасників I-ї міжнародної науково-практичної конференції «Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення і підходи». В матеріалах розкриваються питання філософії, педагогіки, психології, історії, мистецтвознавства, мовознавства і літературознавства, фізичної культури і спорту, біології, екології та охорони навколишнього середовища, туризмознавства, краєзнавства.

Видання адресоване науковцям, викладачам і студентам вищих навчальних закладів.

УДК 001.89(477+479.24)(08):005.745

ББК 94.3

Редакційна колегія:

Душний А.І. – кандидат педагогічних наук, доцент, член-кореспондент Міжнародної академії наук педагогічної освіти (Україна);
Жигайло О.О. – кандидат психологічних наук, доцент (Україна);
Зимомря І.М. – доктор філологічних наук, професор (Україна);
Ільницький В.І. – доктор історичних наук, доцент (Україна);
Мамедзаде І. – доктор філософських наук, професор ІФ НАН (Азербайджан);
Махмудов М. – доктор філософії, провідний науковий співробітник ІФ НАН (Азербайджан);
Медведик Ю.Є. – доктор мистецтвознавства, професор (Україна);
Мустафаєв А. – доктор філософських наук, професор ІФ НАН (Азербайджан);
Пагута М.В. – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
Тагієв А. – головний науковий співробітник ІФ НАН (Азербайджан).

Рецензенти:

Скотна Н.В. – доктор філософських наук, професор, ректор Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (Україна).

Буніятзаде Т. – академік, дійсний член Національної Академії Наук Азербайджану.

© Національна Академія Наук Азербайджану, 2016

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2016

© Душний А., Махмудов М.,

Ільницький В., Зимомря І., 2016

© Посвіт, 2016

ISBN 978-617-7401-47-5

*Галина КУЗЬМЕНКО,
(Київ, Україна)*

Дизайн в контексті підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва до самостійної професійної діяльності

Реформування національної системи вищої освіти загалом та мистецької зокрема, зумовлює пошук нових підходів до удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва. Підґрунтям модернізації є перехід від традиційної до компетентнісно зорієнтованої моделі навчання та виховання, яка здатна забезпечити набуття студентами професійних компетентностей, стати конкурентоспроможними на ринку праці.

Однією з проблем у підготовці майбутніх учителів образотворчого мистецтва до самостійної професійної діяльності, є введення до тематичної структури навчальних програм в галузі «Мистецтво» 5–9 кл. для загальноосвітніх навчальних закладів (далі ЗНЗ) компонента «Дизайн» [3]. Сьогодні виділення мистецтва дизайну окремим тематичним блоком є цілком логічним, оскільки дизайн, який вважають знаковим феноменом сучасності [4], різновидом синтезу мистецтва, науки й техніки [2], інноваційною діяльністю, яка характеризується постійною новизною завдань, вирішення яких вимагає інтеграції різних видів діяльності [1], стрімко увійшов в усі сфери людського життя. Відтак, виникає необхідність в оновленні змісту фахової і методичної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва з метою забезпечення цілеспрямованого процесу їхнього професійного становлення, формування готовності до навчання основ мистецтва дизайну учнів основної школи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій засвідчив, що теоретичні й методичні аспекти професійної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва представлено у доробку вітчизняних і зарубіжних учених, педагогів, мистецтвознавців: Д. Кардовського, М. Кириченка, С. Коновець, В. Кузіна, М. Ростовцева, Н. Сокольнікової та ін. Проблема підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва до навчання й виховання учнів загальноосвітніх шкіл висвітлена у працях Л. Базильчука, Т. Міхової,

Л. Малінської, Г. Сотської та ін. Окремі аспекти підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва розкрито в сучасних дисертаційних дослідженнях українських науковців, зокрема: готовність до застосування комп'ютерної графіки у професійній діяльності (Т. Фурсікова); здатність до професійного саморозвитку (Т. Стратьєвіч); підготовка до організації художньо-творчої діяльності (Г. Кузьменко); формування художньо-педагогічної компетентності у процесі навчання декоративно-прикладного мистецтва (О. Смірнова) та професійної компетентності у процесі фахової підготовки (П. Пайдуков, С. Кардохі). Однак питання підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва до навчання учнів основної школи основам мистецтва дизайну ще не привернула увагу дослідників. Тому вважаємо за необхідне висвітлити окремі аспекти удосконалення змісту підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва до навчання учнів ЗНЗ основам дизайну.

Необхідність засвоєння основ мистецтва дизайну в ЗНЗ пов'язано з його багатовекторним впливом на розвиток емоційно-чуттєвої сфери, художньо-образного, просторового, конкретно-девого мислення школярів. Продуктивна художньо-конструкторська діяльність сприяє розумінню учнями естетики довкілля, спонукає до розширення сфери пізнавальних інтересів, бажання зробити середовище власного життя комфортнішим та естетичнішим, стимулює гнучкість, оригінальність, нестереотипність мислення, а відтак – служить платформою самореалізації у житті й творчості.

З метою формування готовності майбутніх учителів образотворчого мистецтва до навчання учнів основної школи основам мистецтва дизайну у змісті навчальних дисциплін «Вступ до спеціальності», «Методика викладання образотворчого мистецтва», «Виробнича педагогічна практика» та ін. було впроваджено низку завдань, які передбачають засвоєння студентами Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка основних понять у галузі художньо-проектної діяльності; осмислення теоретичних питань зі специфіки роботи дизайнера; відпрацювання практичних художньо-

конструктивних умінь; оволодіння основами художньо-образної мови мистецтва дизайну, виражальними можливостями різних художніх матеріалів.

Процес підготовки студентів до самостійної професійної діяльності передбачає виконання художньо-творчих завдань у взаємозв'язку двох видів мистецтва: образотворчого і дизайну. Зміст завдань пов'язаний з художнім оформленням інтер'єрів, виготовленням афіш для різноманітних соціально-гуманітарних заходів, розробленням макетів рекламних буклетів, емблем та логотипів для проведення різних мистецьких конкурсів та змагань, колективних дизайн-проектів («Університет майбутнього», «Імідж сучасного вчителя», «Дитяча кімната в приміщенні музею»), здійсненням дизайну і створенням ілюстрацій до дитячих книжкових видань, зокрема «Хрестоматія для додаткового читання. 4 клас» (упорядник Н. І. Богданець-Білокаленко).

Ефективним засобом комплексного пізнання особливостей різних видів дизайнерської діяльності виявилась практика студентів (на волонтерських засадах) у Мистецькому арсеналі, у ході якої майбутні вчителі образотворчого мистецтва набули досвіду в організації просторового середовища творчих майданчиків (народні ремесла, сучасне мистецтво, сімейне дозвілля тощо), макетуванні різних форм графічного дизайну рекламного характеру (флаєри, проспекти, запрошення), спробували себе у ролі арт-дизайнерів, створюючи оригінальні композиції, у яких поєднуються прийоми авангардного образотворчого мистецтва і промислового дизайну. Усе це сприяло зануренню студентів в унікальну творчу атмосферу роботи національного культурного та музейного комплексу європейського рівня з підготовки та проведення різноманітних масових культурно-мистецьких заходів.

Результатом самостійних теоретичних розвідок став організований за ініціативою студентів науково-практичний семінар: «Дизайн у сучасному житті», під час якого студенти презентували свої дослідження: «Урбанізація сучасного життя та його дизайнерські винаходи», «Техніка і дизайн – краса інженерного задуму», «Дизайнерські витівки нашого одягу», «Естетика аксесуарів та ювелірних виробів». Дискусійний характер тем викликав активне

міжособистісне спілкування, дав поштовх до нових досліджень в галузі дизайнерської творчості.

Інтегративний характер таких навчальних завдань у поєднанні з вихованням проектної культури, дає змогу студентам у процесі самостійної педагогічної діяльності свідомо вирішувати низку проблем:

- творчо моделювати і впроваджувати у навчально-виховний процес сучасних ЗНЗ уроки з дизайну та позаурочні заходи, використовуючи різні традиційні й нетрадиційні форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів основної школи (творчі майстерні, тренінги, майстер-класи), інноваційні художньо-педагогічні методи навчання (метод художньо-педагогічної драматургії, метод художньої інтеграції тощо);

- свідомо ознайомлювати учнів з основними законами моделювання й конструювання, спираючись на закони краси та функціональної необхідності предметів, які оточують людину;

- стимулювати в учнів активність, ініціативу, бажання займатися продуктивною художньою творчістю, виховувати потребу до застосування набутих знань та художньо-конструктивних умінь для самореалізації та в соціокультурному житті (здатність створювати виразний художній образ чи оригінальну композицію мовою дизайну, естетично організовувати довкілля вдома, у школі чи поза їх межами шляхом художнього оформлення);

- створювати зручне та естетично привабливе освітнє середовище в класі, знаходити різні підходи для творчого розв'язання художньо-конструктивних та педагогічних завдань в навчально-пізнавальній діяльності підлітків.

Такий підхід сприятиме формуванню готовності майбутнього вчителя образотворчого мистецтва до самостійної творчої професійної діяльності, свідомої участі у соціокультурному житті, здатності реалізовувати власну життєву стратегію.

ЛІТЕРАТУРА

1. Каган М. С. Новое слово в теории дизайна. / М. С. Каган. – М. : Техническая эстетика, 1991. – 48 с.

2. Кузнецова Ірина Олексіївна. Моделювання візуального сприйняття об'єктів дизайну, декоративно-прикладного і образотворчого мистецтва : дис... д-ра техн. наук: 05.01.03 / Київський національний ун-т будівництва і архітектури. – К., 2006. – 415 арк.
3. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів: Музичне мистецтво; Образотворче мистецтво; Інтегрований курс «Мистецтво». 5 – 9 класи. / Л. Масол, О. Коваленко, Г. Сотська, Г. Кузьменко [та ін.] / – К. : Видавничий дім «Освіта», 2013. – 32 с.
4. Савелова С. Б. Проектирование // Всемирная энциклопедия: Философия / Главн. науч. ред. и сост. А. А. Грицанов. – М. : АСТ; Мн. : Харвест, Современный литератор, 2001. – С. 835 – 836.